

ВИЗНАЧАЛЬНІ РИСИ РОЗВИТКУ КАНАДСЬКОЇ СИСТЕМИ БАГАТОРІВНЕВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В XXI СТ.

Останнім часом у розвинутих країнах відбувається перехід до так званого інноваційного типу реформування освітніх систем, які включають механізми свого постійного оновлення. При цьому нововведення виступають провідним чинником розвитку освіти.

У цьому контексті нами обрано за *мету дослідження* – виділення визначальних рис сучасного етапу розвитку і реформування канадської системи багаторівневої педагогічної освіти.

Насамперед, зазначимо, що світ початку XXI ст. характеризують такі процеси і фактори, як глобалізація і демократизація політичного життя, інформаційна революція й активізація міграційних процесів, відкритість соціально-політичних систем і прагнення до інтеграції країн і народів.

Щодо світового освітнього простору, то ”провісницею ери глобалізації” справедливо вважають “своєрідну міжнародну організацію “Міжнародний бакалаврат” (International Baccalaureate Organisation (IBO)), що мала вплив на становлення багаторівневої системи вищої освіти і в Канаді. В 2005 році до цієї організації увійшло 1485 канадських шкіл. З початку XXI ст. володарів диплома МБ в Канаді зараховують на другий курс бакалаврської програми навчання в університетах (за профілем навчання в IBO). Зазначимо, що на сьогодні диплом “Міжнародного бакаврату” (МБ) визнається також 1300 університетами у 102 інших країнах світу.

Як відомо, основними засадами глобалізації є уніфікація, гармонізація, толерантність, інтеграція, демократизація а також інтернаціоналізація.

Деякі особливості процесу інтернаціоналізації канадської освітньої політики були дуже точно сформульовані в матеріалах XIV Міжнародного конгресу, що відбувся у вересні 2001 року у м. Торонто (Канада). Конкретизуючись у завданнях вищої освіти, вони означають: підготовку спеціалістів, конкурентноспроможних на міжнародній арені, здатних взаємодіяти з представниками різноманітного культурного, расового та релігійного соціуму Канади, брати участь у спільній інтелектуальній та академічній діяльності з представниками інших культур, на основі полікультурного мислення вирішувати проблеми, які виходять за межі національних інтересів, сприяти світовому миру і стабільності.

Активними кроками впровадження стратегії інтернаціоналізації вищої педагогічної освіти в Канаді в XXI ст. стали: вивчення позитивних сторін і викликів щодо мобільності студентів і викладачів в рамках можливої участі в Болонському процесі.

Надзвичайна популярність студентської мобільності в канадських університетах пов’язується з реальними можливостями підвищення статусу конкретного навчального закладу, ширшої участі у міжнародних освітніх

програмах, отримання фінансових прибутків.

Зазначимо, що Уряд Канади, Міжнародна Рада канадських університетів активно фінансують кілька стипендіальних програм для студентів, прибулих із-за кордону. Завдяки цьому, майже 20% щорічно рекрутованих студентів, зокрема університету “МакГілл” – іноземці з 155 країн. Водночас, одним з освітніх пріоритетів у канадському суспільстві є надання освітніх послуг представникам корінних етносів і народностей, що населяють саму Канаду. Так, у Манітобському університеті (провінція Манітоба) протягом останніх 25 років функціонує схема “поширення освіти серед корінного населення”. Освітні програми мають інтегрований, соціально-спрямований характер. Викладачі університетів виїжджають з метою проведення занять до місць поселення. Студенти корінних етносів і народностей мають можливість здобувати вищу освіту і завдяки мережі комп’ютерного зв’язку [University of Manitoba Admissions Handbook 2004. Enrolment Services, 2003. – p.4.].

Простір співіснування різноманітних культур у Канаді ХХІ сторіччя зорієнтований на здобуття так званої полікультурної освіти, але, водночас, розвивається і альтернативна тенденція – сприяння збереженню та розвитку місцевих відмінностей і різноманітності.

Пов’язане з цими процесами забезпечення гнучкості та динамічності надання вищої педагогічної освіти передбачає також адекватність змістової частини різних освітньо-кваліфікаційних рівнів у системі вищої педагогічної освіти очікуванням сучасного канадського суспільства, що в свою чергу надасть змогу освітній системі чутливо реагувати і на освітні запити кожного індивіда упродовж життя, і на проблеми суспільства в цілому, знаходячи розумний баланс між традиційним академізмом вищої школи та професіоналізмом.

Канадські експерти в галузі освіти дійшли висновку, що на сьогодні вища освіта має бути зорієнтована на широку спеціалізовану підготовку і бути проблемною, а не лише предметно орієнтованою. Щодо здобуття вищої педагогічної освіти, то це означає підготовку всебічно професійно компетентних учителів, які вмітимуть не лише вчити по стандарту, але й приймати рішення у нестандартних ситуаціях, постійно підвищуючи свою кваліфікацію впродовж життя, при цьому самостверджуючись як професіонали та поєднуючи особисті інтереси з громадськими. Водночас фундаменталізація вищої педагогічної освіти детермінує трансформацію освітньої парадигми моделі вищої освіти з адаптаційної до критично-креативної.

Висновок. Таким чином, визначальними рисами розвитку і реформування канадської багаторівневої педагогічної освіти в ХХІ ст. є: глобалізація освітніх процесів; інтернаціоналізація системи вищої педагогічної освіти; адекватність змісту освітньо-кваліфікаційних рівнів вищої педагогічної освіти очікуванням суспільства та вимогам ринку; фундаменталізація вищої педагогічної освіти; гуманістичність та демократизація, уніфікація, толерантність та гармонізація підходів до професіональної підготовки майбутніх учителів упродовж життя.